

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αρμονική Ανάλυση

Ενότητα: L_2 -σύγκλιση σειρών Fourier - Ασκήσεις

Απόστολος Γιαννόπουλος

Τμήμα Μαθηματικών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

7	L_2-σύγκλιση σειρών Fourier - Ασκήσεις	4
7.1	Ομάδα Α'	4
7.2	Ομάδα Β'	11

7 L_2 -σύγκλιση σειρών Fourier - Ασκήσεις

7.1 Ομάδα Α'

1. (α) Χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση $f : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = |x|$ και την ταυτότητα του Parseval, δείξτε ότι

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^4} = \frac{\pi^4}{96} \quad \text{και} \quad \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^4} = \frac{\pi^4}{90}.$$

(β) Χρησιμοποιώντας την 2π -περιοδική περιπτή συνάρτηση $g : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = x(\pi - x)$ στο $[0, \pi]$ και την ταυτότητα του Parseval, δείξτε ότι

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^6} = \frac{\pi^6}{960} \quad \text{και} \quad \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^6} = \frac{\pi^6}{945}.$$

Υπόδειξη. (α) Παρατηρήστε ότι

$$\widehat{f}(0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| d\lambda(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} x d\lambda(x) = \frac{\pi}{2}.$$

Για $k \neq 0$ γράφουμε

$$\begin{aligned} \widehat{f}(k) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-ikx} d\lambda(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| e^{-ikx} d\lambda(x) \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| \sigma_{\text{υν}}(kx) d\lambda(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} x \sigma_{\text{υν}}(kx) d\lambda(x) \\ &= \frac{1}{\pi} \left[\frac{x \eta_{\mu}(kx)}{k} + \frac{\sigma_{\text{υν}}(kx)}{k^2} \right]_0^{\pi} \\ &= \frac{(-1)^k - 1}{\pi k^2}. \end{aligned}$$

Συνεπώς, η σειρά Fourier της f είναι η

$$\frac{\pi}{2} + \sum_{k \neq 0} \frac{(-1)^k - 1}{\pi k^2} e^{ikx}.$$

Από την ταυτότητα του Parseval,

$$\frac{\pi^2}{4} + 2 \sum_{k=0}^{\infty} \frac{4}{\pi^2 (2k+1)^4} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(x)|^2 d\lambda(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} x^2 d\lambda(x) = \frac{\pi^2}{3}.$$

Έπεται ότι

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^4} = \frac{\pi^4}{96}.$$

Όμως,

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^4} = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^4} + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{(2k)^4} = \frac{\pi^4}{96} + \frac{1}{16} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^4}.$$

Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^4} = \frac{16 \pi^4}{15 \cdot 96} = \frac{\pi^4}{90}.$$

(β) Αφού η f είναι περιπτή, έχουμε $\widehat{f}(0) = 0$. Για $k \neq 0$ γράφουμε

$$\begin{aligned} \widehat{f}(k) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-ikx} d\lambda(x) = \frac{-i}{\pi} \int_0^{\pi} x(\pi-x) \eta\mu(kx) d\lambda(x) \\ &= \frac{-i}{\pi} \left[-\frac{\pi x \sigma\upsilon\nu(kx)}{k} + \frac{\pi \eta\mu(kx)}{k^2} \right]_0^{\pi} + \frac{i}{\pi} \int_0^{\pi} x^2 \eta\mu(kx) d\lambda(x) \\ &= i \frac{(-1)^k \pi}{k} - \frac{i}{\pi} \left[\frac{x^2 \sigma\upsilon\nu(kx)}{k} \right]_0^{\pi} + \frac{2i}{\pi k} \int_0^{\pi} x \sigma\upsilon\nu(kx) d\lambda(x) \\ &= i \frac{(-1)^k \pi}{k} - i \frac{(-1)^k \pi}{k} + \frac{2i}{\pi k} \left[\frac{x \eta\mu(kx)}{k} + \frac{\sigma\upsilon\nu(kx)}{k^2} \right]_0^{\pi} \\ &= \frac{2i[(-1)^k - 1]}{\pi k^3}. \end{aligned}$$

Συνεπώς, η σειρά Fourier της f είναι η

$$\sum_{k \neq 0} \frac{2i[(-1)^k - 1]}{\pi k^3} e^{ikx}.$$

Από την ταυτότητα του Parseval,

$$2 \sum_{k=0}^{\infty} \frac{16}{\pi^2 (2k+1)^6} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(x)|^2 d\lambda(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} (\pi-x)^2 x^2 d\lambda(x) = \frac{\pi^4}{30}.$$

Έπεται ότι

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^6} = \frac{\pi^6}{960}.$$

Όμως,

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^6} = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{(2k+1)^6} + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{(2k)^6} = \frac{\pi^6}{960} + \frac{1}{64} \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^6}.$$

Συνεπώς,

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^6} = \frac{64 \pi^6}{63 \cdot 960} = \frac{\pi^6}{945}.$$

2. Δείξτε ότι: αν $\alpha \notin \mathbb{Z}$, τότε η σειρά Fourier της συνάρτησης

$$f(x) = \frac{\pi}{\eta\mu \pi \alpha} e^{i(\pi-x)\alpha}$$

στο $[0, 2\pi]$, είναι η

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{e^{ikx}}{k + \alpha}.$$

Εφαρμόζοντας την ταυτότητα του Parseval, συμπεράνατε ότι

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{(k + \alpha)^2} = \frac{\pi^2}{\eta\mu^2(\pi\alpha)}.$$

Υπόδειξη. Γράφουμε

$$\begin{aligned} \widehat{f}(k) &= \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} f(x) e^{-ikx} d\lambda(x) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \frac{\pi}{\eta\mu \pi \alpha} e^{i\pi\alpha} e^{-ix(\alpha+k)} d\lambda(x) \\ &= \frac{e^{i\pi\alpha}}{2\eta\mu \pi \alpha} \left[\frac{-e^{-ix(\alpha+k)}}{i(k + \alpha)} \right]_0^{2\pi} = \frac{e^{i\pi\alpha}}{2\eta\mu \pi \alpha} \frac{1 - e^{-2\pi i \alpha}}{i(k + \alpha)} \\ &= \frac{e^{i\pi\alpha} - e^{-i\pi\alpha}}{2i(k + \alpha) \eta\mu \pi \alpha} = \frac{2i \eta\mu \pi \alpha}{2i(k + \alpha) \eta\mu \pi \alpha} \\ &= \frac{1}{k + \alpha}. \end{aligned}$$

Συνεπώς, η σειρά Fourier της f είναι η

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{e^{ikx}}{k + \alpha}.$$

Από την ταυτότητα του Parseval,

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} \frac{1}{(k + \alpha)^2} = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |f(x)|^2 d\lambda(x) = \frac{\pi^2}{\eta\mu^2(\pi\alpha)},$$

αφού $|f(x)| = \frac{\pi}{|\eta\mu(\pi\alpha)|}$ για κάθε x .

3. Έστω $0 < a \leq \pi$. Θεωρούμε την συνάρτηση $f : [-\pi, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \chi_{[-a,a]}(x)$.

(α) Δείξτε ότι $\widehat{f}(0) = \frac{a}{\pi}$ και $\widehat{f}(k) = \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k}$ αν $k \neq 0$.

(β) Δείξτε ότι για κάθε $x \in [-\pi, \pi] \setminus \{-a, a\}$ ισχύει

$$f(x) = \frac{a}{\pi} + \sum_{k \neq 0} \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k} e^{ikx}.$$

(γ) Υπολογίστε τα αθροίσματα

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu(ka)}{k} \quad \text{και} \quad \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu^2(ka)}{k^2}.$$

Υπόδειξη. (α) Για $k = 0$ έχουμε

$$\widehat{f}(0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) d\lambda(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{-a}^a \mathbf{1} d\lambda(x) = \frac{2a}{2\pi} = \frac{a}{\pi}.$$

Για $k \neq 0$ γράφουμε

$$\begin{aligned} \widehat{f}(k) &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) e^{-ikx} d\lambda(x) = \frac{1}{2\pi} \int_{-a}^a e^{-ikx} d\lambda(x) \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{-a}^a \cos(kx) d\lambda(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^a \cos(kx) d\lambda(x) \\ &= \left[\frac{\eta\mu(kx)}{\pi k} \right]_0^a = \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k}. \end{aligned}$$

(β) Αν $x \in [-\pi, \pi] \setminus \{-a, a\}$ τότε η f είναι παραγωγίσιμη στο x , άρα

$$f(x) = S(f, x) = \frac{a}{\pi} + \sum_{k \neq 0} \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k} e^{ikx}.$$

(γ) Θέτοντας $x = 0$ στην ισότητα του (β) έχουμε

$$1 = f(0) = \frac{a}{\pi} + \sum_{k \neq 0} \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k} = \frac{a}{\pi} + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu(ka)}{\pi k},$$

άρα

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu(ka)}{k} = \frac{\pi}{2} \left(1 - \frac{a}{\pi} \right) = \frac{\pi - a}{2}.$$

Για το δεύτερο άθροισμα χρησιμοποιούμε την ταυτότητα του Parseval: έχουμε $\widehat{f}(k) = \widehat{f}(-k)$ για κάθε k , άρα

$$\|f\|_2^2 = |\widehat{f}(0)|^2 + 2 \sum_{k=1}^{\infty} |\widehat{f}(k)|^2 = \frac{a^2}{\pi^2} + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu^2(ka)}{\pi^2 k^2}.$$

Αφού

$$\|f\|_2^2 = \frac{1}{2\pi} \int_{-a}^a \mathbf{1}^2 d\lambda(x) = \frac{a}{\pi},$$

τελικά έχουμε

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\eta\mu^2(ka)}{k^2} = \frac{\pi^2}{2} \left(\frac{a}{\pi} - \frac{a^2}{\pi^2} \right) = \frac{\pi a}{2} - \frac{a^2}{2} = \frac{a(\pi - a)}{2}.$$

4. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχώς παραγωγίσιμη 2π -περιοδική συνάρτηση.

(α) Δείξτε ότι

$$\|f - s_n(f)\|_\infty \leq \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{|a_k(f')| + |b_k(f')|}{k}.$$

(β) Δείξτε ότι

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \|f - s_n(f)\|_\infty = 0.$$

Υπόδειξη. Αφού η f είναι συνεχώς παραγωγίσιμη, γνωρίζουμε ότι $f \equiv S(f)$. Συνεπώς,

$$f(x) - s_n(f, x) = \sum_{k=n+1}^{\infty} (a_k(f) \sigma_{\sin kx} + b_k(f) \eta_{\mu kx}), \quad x \in \mathbb{R}.$$

Παίρνοντας απόλυτες τιμές και κατόπιν supremum πάνω απ' όλα τα $x \in \mathbb{R}$, καταλήγουμε στην

$$\|f - s_n(f)\|_\infty \leq \sum_{k=n+1}^{\infty} (|a_k(f)| + |b_k(f)|).$$

Τώρα χρησιμοποιούμε τη σχέση των συντελεστών Fourier της f με τους συντελεστές Fourier της f' : $|a_k(f)| = \frac{1}{k}|b_k(f')|$, $|b_k(f)| = \frac{1}{k}|a_k(f')|$ και την ανισότητα Cauchy-Schwarz, διαδοχικά, για να πάρουμε

$$\begin{aligned} \sum_{k=n+1}^{\infty} (|a_k(f)| + |b_k(f)|) &= \sum_{k=n+1}^{\infty} \left(\frac{|a_k(f')|}{k} + \frac{|b_k(f')|}{k} \right) \\ &\leq \left(\sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1}{k^2} \right)^{1/2} \left[\left(\sum_{k=n+1}^{\infty} |a_k(f')|^2 \right)^{1/2} + \left(\sum_{k=n+1}^{\infty} |b_k(f')|^2 \right)^{1/2} \right] \\ &\leq \sqrt{2/n} \left(\sum_{k=n+1}^{\infty} |a_k(f')|^2 + |b_k(f')|^2 \right)^{1/2}, \end{aligned}$$

όπου έχουμε χρησιμοποιήσει το γεγονός ότι

$$\sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1}{k^2} < \sum_{k=n+1}^{\infty} \frac{1}{k(k-1)} = \sum_{k=n+1}^{\infty} \left(\frac{1}{k-1} - \frac{1}{k} \right) = \frac{1}{n}$$

και την στοιχειώδη ανισότητα $\sqrt{a+b} \leq \sqrt{2}\sqrt{a+b}$. Επομένως,

$$\sqrt{n} \|f - s_n(f)\|_\infty \leq \sqrt{2} \left(\sum_{k=n+1}^{\infty} |a_k(f')|^2 + |b_k(f')|^2 \right)^{1/2}.$$

Από την ανισότητα του Bessel έχουμε ότι η σειρά $\sum_{k=1}^{\infty} (|a_k(f')|^2 + |b_k(f')|^2)$ συγκλίνει και το συμπέρασμα έπεται.

5. Έστω $f : \mathbb{T} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχώς παραγωγίσιμη συνάρτηση.

(α) Δείξτε ότι υπάρχει σταθερά $C(f) > 0$ ώστε $|k\widehat{f}(k)| \leq C(f)$ για κάθε $k \in \mathbb{Z}$.

(β) Εξετάστε αν $\lim_{|k| \rightarrow \infty} |k\widehat{f}(k)| = 0$.

(γ) Εξετάστε αν $\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)| < +\infty$.

Υπόδειξη. Η απάντηση είναι καταφατική σε όλα τα ερωτήματα. Αρχικά παρατηρούμε ότι η f' είναι ολοκληρώσιμη. Από την ταυτότητα του Parseval,

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}'(k)|^2 = \|f'\|_2^2 < +\infty.$$

Γνωρίζουμε ότι $\widehat{f}'(k) = ik\widehat{f}(k)$, συνεπώς

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} k^2 |\widehat{f}(k)|^2 < +\infty.$$

Έπεται το (β) (και από αυτό, το (α)): αφού η παραπάνω σειρά συγκλίνει, έχουμε

$$\lim_{|k| \rightarrow \infty} |k\widehat{f}(k)| = 0.$$

Για το (γ), από την ανισότητα Cauchy-Schwarz παίρνουμε

$$\begin{aligned} \left(\sum_{k \neq 0} |\widehat{f}(k)| \right)^2 &= \left(\sum_{k \neq 0} (k|\widehat{f}(k)|) \frac{1}{k} \right)^2 \\ &\leq \left(\sum_{k \neq 0} \frac{1}{k^2} \right) \left(\sum_{k \neq 0} k^2 |\widehat{f}(k)|^2 \right) < +\infty. \end{aligned}$$

Έπεται ότι

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)| = |\widehat{f}(0)| + \sum_{k \neq 0} |\widehat{f}(k)| < +\infty.$$

6. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχώς παραγωγίσιμη 2π -περιοδική συνάρτηση με

$$\int_{-\pi}^{\pi} f(x) d\lambda(x) = 0.$$

Χρησιμοποιώντας την ταυτότητα του Parseval για τις f και f' δείξτε ότι

$$\int_{-\pi}^{\pi} |f(x)|^2 d\lambda(x) \leq \int_{-\pi}^{\pi} |f'(x)|^2 d\lambda(x),$$

με ισότητα αν και μόνο αν $f(x) = a \sin x + b \eta\mu x$ για κάποιους $a, b \in \mathbb{R}$.

Υπόδειξη. Γνωρίζουμε ότι $\widehat{f}'(k) = ik\widehat{f}(k)$ για κάθε $k \in \mathbb{Z}$. Επίσης, από την υπόθεση έχουμε

$$\widehat{f}(0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) d\lambda(x) = 0.$$

Από την ταυτότητα του Parseval για τις f και f' έπεται άμεσα ότι

$$\begin{aligned} \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f(x)|^2 d\lambda(x) &= \|f\|_2^2 = \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)|^2 \\ &= \sum_{k \neq 0} |\widehat{f}(k)|^2 = \sum_{k \neq 0} \frac{|\widehat{f}'(k)|^2}{k^2} \\ &\leq \sum_{k \neq 0} |\widehat{f}'(k)|^2 = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |f'(x)|^2 d\lambda(x). \end{aligned}$$

Για την τελευταία ισότητα παρατηρήστε ότι

$$\widehat{f}'(0) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f'(x) d\lambda(x) = \frac{f(\pi) - f(-\pi)}{2\pi} = 0$$

από την 2π -περιοδικότητα της f . Ισότητα μπορεί να ισχύει αν και μόνο αν $\widehat{f}'(k) = ik\widehat{f}(k) = 0$ για κάθε $k \geq 2$ (εξηγήστε γιατί). Ισοδύναμα αν

$$f(x) = \widehat{f}(1)e^{ix} + \widehat{f}(-1)e^{-ix}$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$, δηλαδή αν υπάρχουν $a, b \in \mathbb{R}$ ώστε $f(x) = a \sin x + b \eta\mu x$.

7. (α) Έστω $f, g : \mathbb{T} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχώς παραγωγίσιμες συναρτήσεις. Υποθέτουμε ότι $\int_0^{2\pi} g(t) d\lambda(t) = 0$. Δείξτε ότι

$$\left| \int_0^{2\pi} \overline{f(t)} g(t) d\lambda(t) \right|^2 \leq \int_0^{2\pi} |f(t)|^2 d\lambda(t) \int_0^{2\pi} |g'(t)|^2 d\lambda(t).$$

(β) Έστω $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχώς παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f(a) = f(b) = 0$. Δείξτε ότι

$$\int_a^b |f(t)|^2 d\lambda(t) \leq \frac{(b-a)^2}{\pi^2} \int_a^b |f'(t)|^2 d\lambda(t).$$

Υπόδειξη. (α) Από την ανισότητα Cauchy-Schwarz παίρνουμε

$$\left| \int_0^{2\pi} \overline{f(t)} g(t) d\lambda(t) \right|^2 \leq \int_0^{2\pi} |f(t)|^2 d\lambda(t) \int_0^{2\pi} |g(t)|^2 d\lambda(t).$$

Αφού $\int_0^{2\pi} g(t) d\lambda(t) = 0$, από την προηγούμενη άσκηση έχουμε

$$\int_0^{2\pi} |g(t)|^2 d\lambda(t) \leq \int_0^{2\pi} |g'(t)|^2 d\lambda(t),$$

και έπεται το ζητούμενο.

(β) Υποθέτουμε πρώτα ότι $[a, b] = [0, \pi]$. Αφού $f(0) = f(\pi) = 0$, μπορούμε να επεκτείνουμε την f σε συνεχή 2π -περιοδική συνάρτηση με $\int_{-\pi}^{\pi} f(t) d\lambda(t) = 0$, θέτοντας $f(x) = -f(-x)$ για $x \in [-\pi, 0]$.

Η επέκταση της f είναι συνεχώς παραγωγίσιμη σε κάθε διάστημα της μορφής $(k\pi, k\pi + \pi)$, $k \in \mathbb{Z}$. Εφαρμόζοντας το (α) με $g = f$, παίρνουμε

$$\left| \int_0^{2\pi} |f(t)|^2 d\lambda(t) \right|^2 \leq \int_0^{2\pi} |f(t)|^2 d\lambda(t) \int_0^{2\pi} |f'(t)|^2 d\lambda(t).$$

Χρησιμοποιώντας και το γεγονός ότι η f είναι περιπτή, συμπεραίνουμε ότι

$$(*) \quad \int_0^{\pi} |f(t)|^2 d\lambda(t) \leq \int_0^{\pi} |f'(t)|^2 d\lambda(t).$$

Αν το $[a, b]$ είναι τυχόν, θεωρούμε την $F : [0, \pi] \rightarrow \mathbb{C}$ με $F(x) = f\left(a + \frac{b-a}{\pi}x\right)$. Τότε, η (*) ισχύει για την F , δηλαδή

$$\begin{aligned} \int_0^{\pi} \left| f\left(a + \frac{b-a}{\pi}x\right) \right|^2 d\lambda(x) &= \int_0^{\pi} |F(x)|^2 d\lambda(x) \leq \int_0^{\pi} |F'(x)|^2 d\lambda(x) \\ &= \frac{(b-a)^2}{\pi^2} \int_0^{\pi} \left| f'\left(a + \frac{b-a}{\pi}x\right) \right|^2 d\lambda(x). \end{aligned}$$

Κάνοντας την αλλαγή μεταβλητής $t = a + \frac{b-a}{\pi}x$, παίρνουμε

$$\int_a^b |f(t)|^2 d\lambda(t) \leq \frac{(b-a)^2}{\pi^2} \int_a^b |f'(t)|^2 d\lambda(t).$$

7.2 Ομάδα Β'

8. Δώστε παράδειγμα ακολουθίας $\{f_n\}$ ολοκληρώσιμων συναρτήσεων $f_n : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$ ώστε

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |f_n(x)|^2 d\lambda(x) = 0,$$

αλλά για κάθε $x \in [0, 2\pi]$ η ακολουθία $\{f_n(x)\}$ δεν συγκλίνει.

Υπόδειξη. Θεωρούμε μια ακολουθία $\{I_n\}$ υποδιαστημάτων του $[0, 2\pi]$ με τις ακόλουθες ιδιότητες:

1. Για κάθε $x \in [0, 2\pi]$, τα σύνολα $A_x = \{n \in \mathbb{N} : x \in I_n\}$ και $B_x = \{n \in \mathbb{N} : x \notin I_n\}$ είναι άπειρα.
2. $\ell(I_n) \rightarrow 0$, όπου $\ell(I)$ είναι το μήκος ενός διαστήματος I .

Ένας τρόπος να ορίσουμε μια τέτοια ακολουθία είναι ο εξής: παίρνουμε $I_1 = [0, 2\pi]$, στη συνέχεια χωρίζουμε το $[0, 2\pi]$ σε δύο διαδοχικά διαστήματα I_2 και I_3 μήκους π , στη συνέχεια χωρίζουμε το $[0, 2\pi]$ σε τέσσερα διαδοχικά διαστήματα $I_4, \dots, I_7$ μήκους $\pi/2$ και ούτω καθεξής.

Ορίζουμε $f_n = \chi_{I_n}$, $n = 1, 2, \dots$. Παρατηρήστε ότι κάθε f_n είναι ολοκληρώσιμη και

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |f_n(x)|^2 d\lambda(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ell(I_n)}{2\pi} = 0.$$

Από την άλλη πλευρά, για κάθε $x \in [0, 2\pi]$ έχουμε ότι τα A_x και B_x είναι άπειρα υποσύνολα του $\mathbb{N}$, άρα μπορούμε να βρούμε γνησίως αύξουσες ακολουθίες φυσικών (k_n) και (r_n) στα A_x και B_x αντίστοιχα. Τότε,

$$f_{k_n}(x) = \chi_{I_{k_n}}(x) = 1 \rightarrow 1 \text{ και } f_{r_n}(x) = \chi_{I_{r_n}}(x) = 0 \rightarrow 0,$$

δηλαδή η ακολουθία $\{f_n(x)\}$ δεν συγκλίνει.

9. Δείξτε ότι

$$\int_0^{\infty} \frac{\eta_{\mu} t}{t} d\lambda(t) = \frac{\pi}{2}.$$

Υπόδειξη. Γνωρίζουμε ότι το ολοκλήρωμα του n -οστού πυρήνα του Dirichlet στο $[-\pi, \pi]$ είναι ίσο με 2π . Δηλαδή,

$$\int_{-\pi}^{\pi} \frac{\eta_{\mu} \left(n + \frac{1}{2}\right) t}{\eta_{\mu} \frac{t}{2}} d\lambda(t) = 2\pi.$$

Γράφουμε

$$2\pi = \int_{-\pi}^{\pi} \frac{\eta_{\mu} \left(n + \frac{1}{2}\right) t}{t/2} d\lambda(t) + \int_{-\pi}^{\pi} g(t) \eta_{\mu} \left(n + \frac{1}{2}\right) t d\lambda(t),$$

όπου $g(t) = \frac{1}{\eta_{\mu}(t/2)} - \frac{1}{t/2}$. Παρατηρούμε ότι η g μπορεί να οριστεί στο 0 ώστε να γίνει συνεχής συνάρτηση στο $[-\pi, \pi]$ (εξηγήστε γιατί). Συνεπώς,

$$\begin{aligned} \int_{-\pi}^{\pi} g(t) \eta_{\mu} \left(n + \frac{1}{2}\right) t d\lambda(t) &= \int_{-\pi}^{\pi} g(t) \sigma_{\mu}(t/2) \eta_{\mu}(nt) d\lambda(t) \\ &+ \int_{-\pi}^{\pi} g(t) \eta_{\mu}(t/2) \sigma_{\mu}(nt) d\lambda(t) \rightarrow 0 \end{aligned}$$

όταν $n \rightarrow \infty$, από το Λήμμα Riemann–Lebesgue για τις συνεχείς συναρτήσεις $g(t) \sigma_{\mu}(t/2)$ και $g(t) \eta_{\mu}(t/2)$. Έπεται ότι

$$\lim_{n \rightarrow \infty} 2 \int_0^{\pi} \frac{\eta_{\mu} \left(n + \frac{1}{2}\right) t}{t/2} d\lambda(t) = 2\pi.$$

Όμως,

$$\int_0^\pi \frac{\eta_\mu \left(n + \frac{1}{2}\right) t}{t/2} d\lambda(t) = \int_0^{(n+\frac{1}{2})\pi} \frac{2\eta_\mu x}{x} d\lambda(x).$$

Έπεται ότι

$$\int_0^{(n+\frac{1}{2})\pi} \frac{\eta_\mu x}{x} d\lambda(x) \rightarrow \frac{\pi}{2}$$

όταν $n \rightarrow \infty$. Χρησιμοποιώντας και το γεγονός ότι $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\eta_\mu x}{x} = 0$, μπορούμε τώρα να δείξουμε ότι υπάρχει το

$$\int_0^\infty \frac{\eta_\mu x}{x} d\lambda(x) = \lim_{M \rightarrow \infty} \int_0^M \frac{\eta_\mu x}{x} d\lambda(x) = \frac{\pi}{2}.$$

Συμπληρώστε τις λεπτομέρειες.

10. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ συνάρτηση 2π -περιοδική, η οποία ικανοποιεί την συνθήκη Lipschitz

$$|f(x) - f(y)| \leq K|x - y|$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, όπου $K > 0$ σταθερά.

(α) Για κάθε $t > 0$ ορίζουμε $g_t(x) = f(x + t) - f(x - t)$. Δείξτε ότι

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |g_t(x)|^2 d\lambda(x) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} 4|\eta_\mu kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2$$

και συμπεράνατε ότι

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\eta_\mu kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \leq K^2 t^2.$$

(β) Έστω $p \in \mathbb{N}$. Επιλέγοντας $t = \pi/2^{p+1}$, δείξτε ότι

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^2}{2^{2p+1}}.$$

(γ) Δώστε άνω φράγμα για το

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|$$

και συμπεράνατε ότι η σειρά Fourier της f συγκλίνει απολύτως, άρα ομοιόμορφα.

Υπόδειξη. (α) Από την ταυτότητα του Parseval έχουμε

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |g_t(x)|^2 d\lambda(x) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{g}_t(k)|^2.$$

Υπολογίζουμε τους συντελεστές Fourier της g_t : είναι

$$\widehat{g}_t(k) = \widehat{f(x+t)}(k) - \widehat{f(x-t)}(k) = e^{ikt} \widehat{f}(k) - e^{-ikt} \widehat{f}(k) = (2i \eta_{\mu} kt) \widehat{f}(k).$$

Συνεπώς,

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |g_t(x)|^2 d\lambda(x) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} 4 |\eta_{\mu} kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2.$$

Χρησιμοποιώντας την συνθήκη Lipschitz παίρνουμε

$$\begin{aligned} \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\eta_{\mu} kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2 &= \frac{1}{8\pi} \int_0^{2\pi} |f(x+t) - f(x-t)|^2 d\lambda(x) \\ &\leq \frac{1}{8\pi} \int_0^{2\pi} K^2 (2t)^2 d\lambda(x) = K^2 t^2. \end{aligned}$$

(β) Εφαρμόζοντας το (α) για $t = \pi/2^{p+1}$ έχουμε

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\eta_{\mu}(k\pi/2^{p+1})|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \leq \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\eta_{\mu}(k\pi/2^{p+1})|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^2}{2^{2p+2}}.$$

Όμως, αν $2^{p-1} < |k| \leq 2^p$ έχουμε $\frac{\pi}{4} \leq \left| \frac{k\pi}{2^{p+1}} \right| \leq \frac{\pi}{2}$. Άρα, $|\eta_{\mu}(k\pi/2^{p+1})| \geq \eta_{\mu}(\pi/4) = 1/\sqrt{2}$ γι' αυτές τις τιμές του k . Επιστρέφοντας στην προηγούμενη ανισότητα, παίρνουμε

$$\frac{1}{2} \sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^2}{2^{2p+2}},$$

δηλαδή

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^2}{2^{2p+1}}.$$

(γ) Αρκεί να δείξουμε ότι $\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)| < +\infty$. Χρησιμοποιώντας το (β) και την ανισότητα Cauchy-Schwarz, έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{|k|>1} |\widehat{f}(k)| &= \sum_{p=1}^{\infty} \sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)| \leq \sum_{p=1}^{\infty} 2^{p/2} \left(\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \right)^{1/2} \\ &\leq \sum_{p=1}^{\infty} 2^{p/2} \frac{K\pi}{\sqrt{2} 2^p} = \frac{K\pi}{\sqrt{2}} \sum_{p=1}^{\infty} \frac{1}{(\sqrt{2})^p} < +\infty. \end{aligned}$$

Έπεται ότι

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)| = \sum_{k=-1}^1 |\widehat{f}(k)| + \sum_{|k|>1} |\widehat{f}(k)| < +\infty.$$

11. Έστω $\alpha > 1/2$ και $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ συνάρτηση 2π -περιοδική, η οποία ικανοποιεί την συνθήκη Hölder

$$|f(x) - f(y)| \leq K|x - y|^\alpha$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, όπου $K > 0$ σταθερά. Δείξτε ότι η σειρά Fourier της f συγκλίνει απολύτως, άρα μοιόμορφα.

Υπόδειξη. Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία με αυτήν της Άσκησης 10. Για κάθε $t > 0$ ορίζουμε $g_t(x) = f(x + t) - f(x - t)$ και, χρησιμοποιώντας την ταυτότητα του Parseval, βλέπουμε ότι

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |g_t(x)|^2 d\lambda(x) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} 4|\eta_\mu kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2.$$

Χρησιμοποιώντας την συνθήκη Hölder παίρνουμε

$$\begin{aligned} \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\eta_\mu kt|^2 |\widehat{f}(k)|^2 &= \frac{1}{8\pi} \int_0^{2\pi} |f(x+t) - f(x-t)|^2 d\lambda(x) \\ &\leq \frac{1}{8\pi} \int_0^{2\pi} K^2(2t)^{2\alpha} d\lambda(x) = K^2 t^{2\alpha}. \end{aligned}$$

Επιλέγοντας $t = \pi/2^{p+1}$, έχουμε

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\eta_\mu(k\pi/2^{p+1})|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \leq \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\eta_\mu(k\pi/2^{p+1})|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^{2\alpha}}{2^{2\alpha(p+1)}}.$$

Όμως, αν $2^{p-1} < |k| \leq 2^p$ έχουμε $\frac{\pi}{4} \leq \left| \frac{k\pi}{2^{p+1}} \right| \leq \frac{\pi}{2}$. Άρα, $|\eta_\mu(k\pi/2^{p+1})| \geq \eta_\mu(\pi/4) = 1/\sqrt{2}$ γι' αυτές τις τιμές του k . Επιστρέφοντας στην προηγούμενη ανισότητα, παίρνουμε

$$\frac{1}{2} \sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{K^2 \pi^{2\alpha}}{2^{2\alpha(p+1)}},$$

δηλαδή

$$\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \leq \frac{2K^2 \pi^{2\alpha}}{2^{2\alpha(p+1)}}.$$

Χρησιμοποιώντας την ανισότητα Cauchy-Schwarz, έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{|k|>1} |\widehat{f}(k)| &= \sum_{p=1}^{\infty} \sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)| \leq \sum_{p=1}^{\infty} 2^{p/2} \left(\sum_{2^{p-1} < |k| \leq 2^p} |\widehat{f}(k)|^2 \right)^{1/2} \\ &\leq \sum_{p=1}^{\infty} 2^{p/2} \frac{\sqrt{2}K\pi^\alpha}{2^{\alpha p + \alpha}} = \frac{\sqrt{2}K\pi^\alpha}{2^\alpha} \sum_{p=1}^{\infty} \frac{1}{2^{(\alpha - \frac{1}{2})p}} < +\infty, \end{aligned}$$

διότι $\alpha - \frac{1}{2} > 0$. Έπεται ότι

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)| = \sum_{k=-1}^1 |\widehat{f}(k)| + \sum_{|k|>1} |\widehat{f}(k)| < +\infty.$$

12. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής 2π -περιοδική συνάρτηση και έστω a_k, b_k οι συντελεστές Fourier της f . Δείξτε ότι

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} (\pi - x) f(x) d\lambda(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{b_k}{k}.$$

Υπόδειξη. Για την $g : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = \pi - x$ έχουμε $\widehat{g}(0) = 0$ και $\widehat{g}(k) = \frac{(-i)}{k}$ για κάθε $k \neq 0$. Έχουμε $f, g \in L_2(\mathbb{T})$, άρα

$$\begin{aligned} \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} (\pi - x) f(x) d\lambda(x) &= \langle g, f \rangle = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \widehat{f}(k) \overline{\widehat{g}(k)} \\ &= \sum_{k=1}^{\infty} \frac{i}{k} (\widehat{f}(k) - \widehat{f}(-k)) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{i}{k} (-i) b_k \\ &= \sum_{k=1}^{\infty} \frac{b_k}{k}. \end{aligned}$$

13. Έστω $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής 2π -περιοδική συνάρτηση και έστω a_k, b_k οι συντελεστές Fourier της f . Υποθέτουμε ότι $a_0 = 0$. Δείξτε ότι

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{a_k}{k} = -\frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} f(x) \ln\left(2 \eta\mu \frac{x}{2}\right) d\lambda(x).$$

Υπόδειξη. Επεκτείνουμε την $\ln(2 \eta\mu \frac{x}{2})$ σε μια άρτια 2π -περιοδική συνάρτηση g στο $\mathbb{R}$. Εξηγήστε πρώτα ότι, γενικά, αν $f, g \in L_2(\mathbb{T})$ και οι f, g παίρνουν πραγματικές τιμές, τότε

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) g(x) d\lambda(x) = \frac{1}{2} a_0(f) a_0(g) + \sum_{k=1}^{\infty} (a_k(f) a_k(g) + b_k(f) b_k(g)).$$

Αφού η g είναι άρτια, έχουμε $b_k(g) = 0$ για κάθε $k \geq 1$. Άρα,

$$\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) g(x) d\lambda(x) = \sum_{k=1}^{\infty} a_k(f) a_k(g).$$

Τέλος, για κάθε $k \geq 1$ έχουμε:

$$\begin{aligned} a_k(g) &= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \ln\left|2 \eta\mu \frac{x}{2}\right| \sigma\upsilon\nu kx d\lambda(x) \\ &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} \ln(2 \eta\mu \frac{x}{2}) \sigma\upsilon\nu kx d\lambda(x) \\ &= -\frac{2}{k\pi} \int_0^{\pi} \frac{\eta\mu kx \sigma\upsilon\nu \frac{x}{2}}{2 \eta\mu(x/2)} d\lambda(x) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= -\frac{1}{k\pi} \int_0^\pi \frac{\eta\mu(k+1/2)x + \eta\mu(k-1/2)x}{2\eta\mu(x/2)} d\lambda(x) \\
 &= -\frac{1}{2k\pi} \int_{-\pi}^\pi \frac{D_k(x) + D_{k-1}(x)}{2} d\lambda(x) = -\frac{1}{k}.
 \end{aligned}$$

14. Έστω $f \in L^1(\mathbb{T})$. Υποθέτουμε ότι

$$\sum_{n=1}^{\infty} [w_1(f, \pi/n)]^2 < \infty,$$

όπου

$$w_1(f, x) = \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} |f(x+t) - f(t)| d\lambda(t).$$

Δείξτε ότι $f \in L^2(\mathbb{T})$.

Υπόδειξη. Από το θεώρημα Riesz-Fisher αρκεί να δείξουμε ότι η σειρά $\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)|^2$ συγκλίνει.

Έστω $0 \neq k \in \mathbb{Z}$. Παρατηρούμε ότι

$$\widehat{f(\cdot + \pi/k)}(k) = \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} f(t + \pi/k) e^{-ikt} d\lambda(t) = -\frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} f(s) e^{-iks} ds = -\widehat{f}(k).$$

Άρα,

$$2|\widehat{f}(k)| = |\widehat{f(\cdot + \pi/k)}(k) - \widehat{f}(k)| \leq \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} |f(t + \pi/k) - f(t)| d\lambda(t) = w_1(f, \pi/k).$$

Χρησιμοποιώντας και την $w_1(f, x) = w_1(f, -x)$ (η οποία προκύπτει από την αλλαγή μεταβλητής $s = x + t$ στο $\int_{\mathbb{T}} |f(x+t) - f(t)| d\lambda(t)$) έχουμε

$$|\widehat{f}(k)| \leq \frac{w_1(f, \pi/|k|)}{2}$$

για κάθε $k \neq 0$. Επίσης, $|\widehat{f}(0)| \leq \|f\|_1$. Συνεπώς,

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |\widehat{f}(k)|^2 \leq |\widehat{f}(0)|^2 + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{[w_1(f, \pi/k)]^2}{4} \leq \|f\|_1^2 + \frac{1}{2} \sum_{k=1}^{\infty} [w_1(f, \pi/k)]^2 < \infty$$

από την υπόθεση.

15. Έστω $f \in L^2(\mathbb{T})$. Ορίζουμε

$$F(x) = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|s_n(f, x) - \sigma_{n+1}(f, x)|^2}{n} \right)^{1/2}.$$

Δείξτε ότι $F \in L^2(\mathbb{T})$ και $\|F\|_2 \leq \|f\|_2$. Ειδικότερα, $F(x) < \infty$ σχεδόν παντού στο $\mathbb{T}$.

Υπόδειξη. Για κάθε $N \in \mathbb{N}$ ορίζουμε

$$g_N(x) = \sum_{n=1}^N \frac{|s_n(f, x) - \sigma_{n+1}(f, x)|^2}{n}.$$

Παρατηρούμε ότι

$$s_n(f, x) - \sigma_{n+1}(f, x) = \sum_{k=-n}^n \frac{|k|}{n+1} \widehat{f}(k) e^{ikx}.$$

Άρα,

$$\frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} g_N(x) d\lambda(x) = \sum_{n=1}^N \sum_{k=-n}^n \frac{|k|^2}{n(n+1)^2} |\widehat{f}(k)|^2 = \sum_{k=-N}^N |k|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \sum_{n=|k|}^N \frac{1}{n(n+1)^2}.$$

Γράφουμε

$$\begin{aligned} \sum_{n=|k|}^N \frac{1}{n(n+1)^2} &= \sum_{n=|k|}^N \left(\frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{(n+1)^2} \right) \\ &\leq \sum_{n=|k|}^N \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) - \sum_{n=|k|+1}^{N+1} \frac{1}{n(n+1)} \\ &= \frac{1}{|k|} - \frac{1}{N+1} - \frac{1}{|k|+1} + \frac{1}{N+2} \\ &\leq \frac{1}{|k|(|k|+1)} \leq \frac{1}{|k|^2}. \end{aligned}$$

Συνεπώς,

$$\frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} g_N(x) d\lambda(x) \leq \sum_{k=-N}^N |k|^2 |\widehat{f}(k)|^2 \frac{1}{|k|^2} = \sum_{k=-N}^N |\widehat{f}(k)|^2 \leq \|f\|_2^2.$$

Από το θεώρημα μονότονης σύγκλισης παίρνουμε

$$\begin{aligned} \|F\|_2^2 &= \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|s_n(f, x) - \sigma_{n+1}(f, x)|^2}{n} \right) d\lambda(x) \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} g_N(x) d\lambda(x) \leq \|f\|_2^2. \end{aligned}$$

16. Έστω $x_n, y_m \in \mathbb{C}$, $n, m \geq 0$. Δείξτε ότι

$$\left| \sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{x_n y_m}{n+m+1} \right| \leq \pi \left(\sum_{n=0}^{\infty} |x_n|^2 \right)^{1/2} \left(\sum_{m=0}^{\infty} |y_m|^2 \right)^{1/2}.$$

Υπόδειξη. Θεωρούμε την $\phi : [-\pi, \pi) \rightarrow \mathbb{C}$ με $\phi(t) = i(\pi - t)e^{-it}$ και την επεκτείνουμε σε 2π -περιοδική συνάρτηση στο $\mathbb{R}$. Αυτό που θα χρησιμοποιήσουμε είναι ότι $\widehat{\phi}(k) = \frac{1}{k+1}$ για κάθε $k \geq 0$ και $\|\phi\|_{\infty} = \pi$.

Για κάθε $N \in \mathbb{N}$ έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{n,m=0}^N \frac{|x_n| |y_m|}{n+m+1} &= \sum_{n,m=0}^N |x_n| |y_m| \widehat{\phi}(n+m) \\ &= \sum_{n,m=0}^N |x_n| |y_m| \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} \phi(t) e^{-i(n+m)t} d\lambda(t) \\ &= \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} \left(\sum_{n=0}^N |x_n| e^{-int} \right) \left(\sum_{m=0}^N |y_m| e^{-imt} \right) \phi(t) d\lambda(t). \end{aligned}$$

Δηλαδή, αν ορίσουμε $\alpha_N(t) = \sum_{n=0}^N |x_n| e^{-int}$ και $\beta_N(t) = \sum_{m=0}^N |y_m| e^{-imt}$, έχουμε

$$\begin{aligned} \sum_{n,m=0}^N \frac{|x_n| |y_m|}{n+m+1} &= \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} \alpha_N(t) \beta_N(t) \phi(t) d\lambda(t) \\ &\leq \frac{1}{2\pi} \int_{\mathbb{T}} |\alpha_N(t)| |\beta_N(t)| \|\phi\|_{\infty} d\lambda(t) \\ &\leq \|\phi\|_{\infty} \|\alpha_N\|_2 \|\beta_N\|_2 \end{aligned}$$

από την ανισότητα Cauchy-Schwarz. Αφού

$$\|\alpha_N\|_2 = \left(\sum_{n=0}^N |x_n|^2 \right)^{1/2} \quad \text{και} \quad \|\beta_N\|_2 = \left(\sum_{m=0}^N |y_m|^2 \right)^{1/2},$$

παίρνουμε

$$\sum_{n,m=0}^N \frac{|x_n| |y_m|}{n+m+1} \leq \|\phi\|_{\infty} \left(\sum_{n=0}^N |x_n|^2 \right)^{1/2} \left(\sum_{m=0}^N |y_m|^2 \right)^{1/2}.$$

Αφού $\|\phi\|_{\infty} = \pi$, έπεται ότι

$$\sum_{n,m=0}^{\infty} \frac{|x_n| |y_m|}{n+m+1} \leq \pi \left(\sum_{n=0}^{\infty} |x_n|^2 \right)^{1/2} \left(\sum_{m=0}^{\infty} |y_m|^2 \right)^{1/2}.$$

Ειδικότερα, έχουμε το ζητούμενο.